

Kjøp av busstjenester rutepakke 8

Rute- og skolekjøring i
kommunene

Eide, Fræna, Aukra og Midsund

Del 3
Vognkrav
V2

Innholdsfortegnelse

1	GENERELLE KRAV TIL BUSSER, KONTROLL OG GODKJENNELSE	4
1.1	KRAV IHT. OFFENTLIG REGELVERK	4
1.2	KONTROLL OG GODKJENNELSE	4
1.3	BUSSKLASSER	4
1.3.1	<i>Buss klasse II</i>	4
1.3.2	<i>Minibuss</i>	4
1.4	KRAV TIL BUSSTØRRELSE PÅ DE ENKELTE RUTER	5
2	KOMFORT.....	5
2.1	KRAV TIL SETER	5
2.1.1	<i>Seter i buss kl. II</i>	5
2.1.2	<i>Seter i minibuss</i>	5
2.1.3	<i>Ståplasser</i>	5
2.1.4	<i>Bagasjehyller</i>	5
2.2	KRAV TIL VARME, VENTILASJON, KLIMAANLEGG	6
3	VEDLIKEHOLD.....	6
3.1	TEKNISK TILSTAND OG VEDLIKEHOLD	6
4	SIKKERHET	6
4.1	SIKKERHET OG TRYGGHET	6
4.1.1	<i>Sikkerhetsbelte</i>	6
4.1.2	<i>Barneseter</i>	6
4.1.3	<i>Automatisk brannsløkkingsutstyr</i>	7
4.1.4	<i>Trygghetskamera</i>	7
4.1.5	<i>Utvendig belysning av dørområder</i>	7
4.1.6	<i>Kommunikasjon</i>	7
4.1.7	<i>Ryggekamera</i>	7
4.1.8	<i>Alarm- eller nødknapp</i>	7
4.1.9	<i>Alkolås</i>	7
5	TILGJENGELIGHET.....	8
5.1	UNIVERSELL UTFORMING	8
5.2	DØRER.....	8
6	PASSASJERINFORMASJON.....	9
6.1	INNVENDIG PASSASJERINFORMASJON	9
6.2	UTVENDIG PASSASJERINFORMASJON	9
6.3	FLAGGHOLDERE.....	9
7	MILJØKRAV	10
7.1	ALDER PÅ VOGNPARKEN	10
7.2	EUROKRAV TIL VOGNPARKEN	10
8	PROFILPROGRAM.....	10
8.1	UTVENDIG DEKOR	10
8.2	INNVENDIG DEKOR.....	11
8.3	REKLAME PÅ BUSSENE	11

9	BILLETTERINGSSYSTEM.....	11
10	KRAV TIL RESERVEMATERIELL.....	11

1 Generelle krav til busser, kontroll og godkjenning

1.1 Krav iht. offentlig regelverk

Alle busser skal til enhver tid oppfylle minstekravene i gjeldende lover, forskrifter, rundskriv med mer som har gyldighet for busser, iht. regler som gjaldt når bussen ble registrert første gang i Norge, samt krav som følger av dette dokument.

1.2 Kontroll og godkjenning

Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å sjekke alle krav til leveransen i rimelig tid før oppstart av Oppdraget og når som helst i kontraksperioden.

Oppdragsgiver kan til en hver tid kreve innsyn i aktuell dokumentasjon og har rett til å inspisere / kontrollere bussene.

Oppdragsgiver har full adgang til å nekte at det blir benyttet buss(er) som ikke innfrir et hvert krav som stilles i denne Kontrakt, samt å kreve at det umiddelbart blir satt inn buss(er) som tilfredsstiller kravene.

1.3 Busklasser

1.3.1 Buss klasse II

Buss registrert som buss klasse II, med mer enn 22 passasjerplasser.

- Krav til antall seter, se pkt. 1.4. og rutetabell.
- På ruter der det normalt fraktes bagasje i bussens bagasjerom skal disse være tilgjengelig for mest mulig lasting / lossing fra bussens høyre side. Bagasjerommet skal ha en høyde som sikrer dette.
- Det skal være plass til å ta med minst to sykler på stativ.

Oppdragsgiver oppfordrer Operatør til å velge mindre kjøretøy der dette er mulig og ønskelig pga. veistandard, trafikk og passasjergrunnlag.

Operatør har ansvaret for å disponere større busser for å redusere behov for supplerings og for å bedre standarden for de reisende.

1.3.2 Minibuss

Buss med inntil 22 passasjerplasser.
Bussen skal ha rullestolheis eller rampe og plass til minimum en rullestol.

1.4 Krav til busstørrelse på de enkelte ruter

I Del 4.4 Rutetabeller er det satt inn en rad som viser vogntype. Vogntype er oppgitt som et tresifret tall, der første siffer sier hvem som er dagens transportør, og de to neste sifre viser krav til minimum antall passasjer seter (som oppført i bussens vognkort):

1 – Operatør, 2 – Underoperatør, 3 – Foreldreskyss/egentransport

Eksempler:

149 – Operatør, buss 49 seter

216 – Underoperatør 16 seter

304 – Foreldre/egentransport 4 seter

Klappseter med tilsvarende kvalitet og som er godkjent som sitteplasser i vognkortet telles med som antall seter.

Som beskrevet i pkt. 1.3.1 kan Operatør velge å bruke mindre kjøretøy, men har ansvar for kapasitet innenfor de oppsatte setekrav i Del 4.4.

2 Komfort

2.1 Krav til seter

2.1.1 Seter i buss kl. II

Bussene skal ha seter med høy rygg, dvs. der nakkepute er en integrert del av seteryggen, og med god sittekomfort, tilpasset rutelengde. Ryggputa skal være godt profilert slik at stolen gir god sidestøtte. Setene skal ha nedfellbare armlener mot midtgangen. Det skal være håndtak på foranstående seterygg.

Avstand mellom seter skal være min. 71 cm for faste seter. Dersom det brukes regulerbare seter skal minst 75 % av setene ha minst 73 cm seteavstand. For seter ut over minstekravet til seteplasskapasitet som det ikke er mulig å oppfylle nevnte krav for, gjelder bussdirektivets (2001/85/eu) minstemål.

2.1.2 Seter i minibuss

Seter i minibuss skal ha generell god sittekomfort.

2.1.3 Ståplasser

Alle busser skal registreres med maksimum antall ståplasser iht. klasse. På ruter der det kreves bruk av buss klasse II skal ståplasser bare brukes ved uventede trafikktopper.

2.1.4 Bagasjehyller

Bussene skal ha bagasjehyller over passasjer setene.

2.2 Krav til varme, ventilasjon, klimaanlegg

Ut over de generelle krav i lover og forskrifter for kjøretøy skal bussene være utstyrt og dimensjonert med hensyn til de klimatiske forhold som gjelder i Møre og Romsdal fylke.

Varme- og ventilasjonsanlegget skal ha kapasitet til å sikre en innetemperatur på minst + 15 grader C ved rutekjøringens start, og skal kunne holde temperaturen mellom + 18 - + 25 grader C etter maks 30 minutter.

Klimaanlegget skal være dimensjonert for å klare å holde en stabil og behagelig temperatur i passasjerområdet, selv på varme sommerdager og kalde vinterdager, også når bussen har fullt belegg.

Bussene skal være utrustet med aircondition og tilleggsvarmer for å oppnå dette i hele bussene.

Luften skal filtreres med pollen- og partikkelbegrensende filter.

Sjåføren skal kunne justere lufting og temperatur på sjåførplassen separat.

3 Vedlikehold

3.1 Teknisk tilstand og vedlikehold

Bussene skal kontinuerlig være underlagt et forebyggende vedlikeholdssystem som sikrer at de til en hver tid er i forskriftsmessig stand og i samsvar med Oppdragsgivers krav.

Oppdragsgiver har innsynsrett for å kontrollere vedlikeholdssystemet og de periodiske kontrollene.

- Alle busser skal vedlikeholdes slik at de er rene og hele innvendig.
- Skader på stoler og interiør skal omgående repareres.
- Utvendige karosseri-, lakk-, profilerings- og plateskader skal være reparert senest 10 dager etter at skaden er oppstått. Punkterte sidevinduer som dugger skal byttes omgående.
- Ved større skader innvendig eller utvendig skal bussen tas ut av trafikk inntil skaden er reparert.
- Ved skade på bussene er Operatør ansvarlig for å bekoste anskaffelse og utskifting av Oppdragsgivers profilering og eventuell reklame.

4 Sikkerhet

4.1 Sikkerhet og trygghet

I tillegg til krav iht. kjøretøyforskriftene stilles det krav til følgende:

4.1.1 Sikkerhetsbelte

Alle nye busser skal være utstyrt med trepunkts sikkerhetsbelte på alle seter.

4.1.2 Barneseter

Alle busser klasse 2 skal minst ha godkjent barnesikringsutstyr for to barn opp til 18 kg. På nye busser som kjører rute 240, 510, 531, 532 og 561 skal barnesetene være integrert, og fortrinnsvis plassert ett på hver side foran midtdør og rullestolplass.

4.1.3 Automatisk brannslukkingsutstyr	
	Alle nye busser skal være utstyrt med automatisk brannslukkingsutstyr som minst dekker motorrom og rom for tilleggsvarmer.
4.1.4 Trygghetskamera	
	Alle busser skal ha montert overvåkingsutstyr for å sikre ansatte og reisende, og for å hindre hærverk. Forskriftsmessig bruk av kameraene og aktiv oppfølging ved hærverk eller andre hendelser er Operatørs ansvar. Aktiv oppfølging forutsetter at Operatør har utstyr til å avlese opptak fra overvåkingsystemet.
4.1.5 Utvendig belysning av dørrområder	
	Utvendig, eller integrert i døråpningen, skal det ved utgangsdørene være lys som dekker fortau og som tennes når dørene åpnes.
4.1.6 Kommunikasjon	
	Bussene skal være utstyrt med handsfree kommunikasjonsutstyr som muliggjør direkte kontakt mellom sjåfør og trafikkledelse.
4.1.7 Ryggekamera	
	Alle busser skal være utstyrt med ryggekamera som gjør det mulig fra førerplassen å se området bak bussen ved rygging. Ryggekameraet koples automatisk inn når bussens gir settes i revers.
4.1.8 Alarm- eller nødknapp	
	Vi viser til rapport «Sikkerhet i buss», utarbeidet av et partssammensatt utvalg, der representanter for NHO Transport, Yrkestransportforbundet og Norsk Transportarbeiderforbund har deltatt. Nye busser skal ha alarm- eller nødknapp som ved utløsning sender et signalvarsel til trafikkledelsen eller til vakthavende personell. For funksjon viser vi til rapporten «Sikkerhet i buss».
4.1.9 Alkolås	
	Alle busser som benyttes i oppdraget skal være utstyrt med alkolås.

5 Tilgjengelighet

5.1 Universell utforming

Alle busser, uavhengig av alder, skal tilfredstille krav til universell utforming som beskrevet i FOR 2009-12-03 nr. 1438: Forskrift om universell utforming av motorvogn i løyvepliktig transport mv. og direktiv 2001/85/EF - vedlegg VII.

Oppdragsgiver gjør unntak fra krav om automatisk holdeplassannonsering med tale og elektronisk tavle og utvendig utroperanlegg (lydfyr) for busser registrert før 01.01.2015, og som ikke skal brukes på rute 240, 510, 531, 532 og 561. jf. Del 8.

Alle busser registrert etter 01.01.2016 og alle busser som skal benyttes på rute 240, 510 og 531, 532 og 561 skal leveres med teleslyngeanlegg tilkoblet innvendig høyttaleranlegg.

Alle busser skal ha høyttaleranlegg med mikrofon ved førerplass og tilstrekkelig antall innvendige høyttalere for å sikre jevn lyd i hele bussen.

5.2 Dører

Alle busser unntatt minibusser skal ha framdør og midtdør.

For busser inntil 26 seter kan annen dørløsning aksepteres så lenge bussen er funksjonell og dekker alle øvrige krav.

6 Passasjerinformasjon

6.1 Innvendig passasjerinformasjon

Det skal settes av særskilte plasser til passasjerinformasjon (plakater). Operatør skal uten ekstra vederlag henge opp Oppdragsgivers plakatholdere. Plassering skjer etter avtale med Oppdragsgiver. Plassene disponeres kun av Oppdragsgiver.

Plass for rutehefter og annen informasjon skal finnes i bussen etter avtale med Oppdragsgiver.

Busser klasse II, registrert etter 01.01.2015 og alle busser som skal benyttes i rute 240, 510, 531, 532 og 561 skal også ha system for automatisk holdeplassannonsering. Se Del 8 Automatisk Publikumsinformasjon.

6.2 Utvendig passasjerinformasjon

Busser klasse II skal ha elektronisk skiltkasse som viser rutenummer og destinasjon i front og ved framdør, og rutenummer bak. Minibusser skal minst ha en skiltkasse i front. Egen styringsenhet for skiltkassene skal være ved førerplassen.

Utforming av destinasjons- og rutenummerskilt jf. Kjøretøyforskriften § 8-4.

Busser registrert etter 01.01.2015 og alle busser som skal benyttes i rute 240, 510, 531, 532 og 561 skal også ha system for automatisk holdeplassannonsering. Se Del 8 Automatisk Publikumsinformasjon.

6.3 Flaggholdere

Flaggholdere monteres på fremre takhjørner på hver side av bussen.

7 Miljøkrav

7.1 Alder på vognparken

Busser skal ikke være eldre enn 2010 modell ved kontraktens oppstart, og bussene skal ha en gjennomsnittsalder på maksimum 7 år ved det enkelte års utgang.

Dato for førstegangsregistrering skal benyttes for beregning av bussens alder. Kjøretøy som er registrert første gang etter 1. desember 2016 og som tilfredsstiller alle krav stilt til kjøretøy registrert etter 1.1.2017 regnes som førstegangsregistrert 1.1.2017.

Oversikt over vognparken som viser reg. nr, reg. dato, klasse, alder, antall seter, antall ståplasser, budsjettert km pr vogn leveres på regneark (Excel eller kompatibelt) innen oppstart, og senere årlig sammen med oversikt over kjørte kilometer siste år og akkumulert.

7.2 Eurokrav til vognparken

Alle busser skal ha minimum Euro 5 standard.

8 Profilprogram

8.1 Utvendig dekor

Operatør skal for egen regning lakkere og merke alle busser som skal benyttes i gjennomføringen av Oppdraget i henhold til Oppdragsgivers profilprogram, se vedlegg 3.1 Profilmal. Operatør skal legge fram skisser som viser profileringen på de ulike bussmodellene. Oppdragsgiver skal godkjenne skissene før montering.

All bruk av egen logo, piktogrammer, samt intern nummerering av bussene, skal være slik det fremkommer i Oppdragsgivers profilprogram.

På bussene tillates ordinær profilering av bussprodusentens egen logo i bussens front.

Bussene skal gjennom hele kontraktperioden være skadefri og lakken skal ikke være avskallet, misfarget eller vesentlig slitt.

Lakken må tåle montering/ demontering av reklame og profileringsmateriell, jf. Pkt.8.3. Plater og deler som skal lakkres skal tilstrekkelig korrosjonsbeskyttes og grunnbehandles for at lakken skal få god vedheft. Operatør må selv velge lakkvalitet som bussen skal lakkres med. Øvrig beskrivelse av lakk går frem av Oppdragsgivers profilprogram.

Operatør skal for egen regning skifte ut profilering som er slitt, løsnet eller skadet.

Dersom busser ikke lenger skal benyttes i kontraktskjøringen med Oppdragsgiver, skal Operatør fjerne alle logoer og merking relatert til Oppdragsgivers profilprogram umiddelbart.

Dersom Oppdragsgiver i løpet av kontraktperioden endrer sitt profilprogram vil Oppdragsgiver dekke kostnadene til demontering av gammelt profilmateriell og produksjon og montering av nytt.

Det stilles ikke krav til profilering på innleide drosjer og for tilfeldig innleid transport. Undertransportør som kjører i fast avtale skal ha vogner som er profilert iht.

	Oppdragsgivers profilprogram. Se også pkt. 10.
8.2	Innvendig dekor
	Innvendig fargebruk skal avklares med Oppdragsgiver.
8.3	Reklame på bussene
	<p>Operatør kan ikke selge reklameplass verken innvendig eller utvendig på bussene.</p> <p>Oppdragsgiver tillater ikke at Operatør setter eget navn, web adresse e.l i skiltkassen i forbindelse med kjøring i henhold til kontrakt, tomkjøring eller parkering. Oppdragsgiver vil tillate at skiltkasse benyttes til nødvendig informasjon for Operatørs kunder hvis bussen brukes i oppdrag utenfor kontrakten.</p> <p>Oppdragsgiver vil kunne gjennomføre montering av reklame på bussene, både innvendig og utvendig. Bussene skal stilles vederlagsfritt til disposisjon for slik montering. Operatør skal på forhånd vaske bussene og om nødvendig stille garasje plass til disposisjon for montering. Oppdragsgiver vil dekke eventuelle kostnader for reparasjon av synlige skader på karosseri og interiør dersom skaden kan tilskrives montering/demontering av reklame. Slike skader skal før reparasjon foretas, dokumenteres og meldes til Oppdragsgiver.</p>
9 Billetteringssystem	
	Bussene skal utstyres med elektronisk billetteringssystem etter Oppdragsgivers spesifikasjoner, jf. Del 6 Billetteringssystem.
10 Krav til Reservemateriell	
	<p>En buss som er ute av drift skal erstattes med en buss som tilfredsstillter kravene for den enkelte linje og avgang.</p> <p>Dersom Operatør for kortere perioder, grunnet ekstraordinære situasjoner, mener å måtte sette inn reservemateriell som ikke tilfredsstillter de ordinære materiellkravene, skal dette forelegges Oppdragsgiver. Oppdragsgiver er ikke forpliktet til å godkjenne dette, og kan pålegge Operatør å benytte materiell som tilfredsstillter de ordinære materiellkravene.</p>

VEDLEGG TIL DEL 3:

Del 3.1 Profilmanual